

MAHARASHTRA MAHAVIDYALAYA, NILANGA

Criterion III

Research, Innovations & Extension

3.4.3.1:

Number of extension and outreach Programs conducted in collaboration with industry, community, and Non- Government Organizations through NSS/ NCC etc., year wise during the last five years

Metric: 3.4.3.1

2018-23

EST. 1970

MAHARASHTRA SHIKSHAN SAMITI'S
MAHARASHTRA MAHAVIDYALAYA, NILANGA

(Arts, Commerce, Science, Information Technology & Vocational)

Re-Accredited "B+" Grade (CGPA-2.62)
NILANGA – 413521 Dist. Latur (Maharashtra State)

DR. M.N. KOLPUKE
M.Sc. Ph.D.(Zoology)
Principal

**Extension and Outreach Programs Conducted
During Academic Year 2019-20**

Name of the Activity	Date	Place of Visit
Study/: Educational Tour	31 August 2019	Nilkantheshwar temple, Nilanga

Key Points:

- **Event:** Educational tour to Nilkantheshwar (Harhareshwar) temple.
- **Date:** 31 August 2019.
- **Organizer:** History Department.
- **Speakers:** Dr. S.G. Bhaljavar (Head of History Department)
- **Objective of Visit:**
 - Historical and architectural significance of the Nilkantheshwar temple.
 - To introduce students with Hemadpanti architectural style of the 11th century.
 - To study the history of place and temple during and after Nizam period and restoration of the temple by Sheshrao Waghmare.
 - Importance of historical preservation and understanding.

A Brief Report

On 31 August 2019, the History Department organized an educational tour to the historic site of Nilkantheshwar temple. The event was organized by Dr. S.G. Bhaljavar, the Head of the History Department who provided a detailed explanation of the temple's history. Dr. Bhaljavar elaborated on the architectural style of the temple, highlighting its significance and the aesthetic beauty of the sculptures present on the temple's inner and outer walls. He emphasized that the temple's artistic value and historical importance are notable. The discussion also included the historical context of the 11th-century period when many temples in the region were built in the Hemadpanti architectural style. Dr. Bhaljavar explained that these temples are crucial for understanding the political, social, and economic conditions of that era. The importance of

PRINCIPAL
Maharashtra Mahavidyalaya
NILANGA-413521 Dist.Latur

preserving and understanding historical sites was further illustrated through the history of the Arya Samaj and the Nilanga temple. The Arya Samaj was instrumental in creating awareness against the Nizam's rule in Hyderabad. Despite the Nizam's forces damaging the temple in 1935, legal efforts led by the freedom fighter Sheshrao Waghmare helped in restoring it. This educational visit was designed to provide a deeper understanding of historical contexts and the significance of heritage conservation.

Outcomes:

- Students understood historical and architectural significance of the Nilkantheshwar temple.
- Students were introduced with Hemadpanti architectural style of the 11th century.
- Students studied the history of place and temple during and after Nizam period and restoration of the temple by Sheshrao Waghmare.

PRINCIPAL
Maharashtra Mahavidyalaya
NILANGA-413521 Dist.Latur

महाराष्ट्र महाविद्यालय, निलंगा
इतिहास विभाग
स्थानिक ऐतिहासिक स्थळांची अभ्यास सहल
शैक्षणिक वर्ष २०१९-२०

दिनांक- ३१/०८/२०१९

दिनांक ३१ ऑगस्ट २०१९ रोजी इतिहास विभागाच्या वतीने स्थानिक ऐतिहासिक स्थळ निलकंठेश्वर (हरिहरेश्वर) मंदिर येथे अभ्यास सहल आयोजित करण्यात आली. याप्रसंगी इतिहास मंडळाचे पदाधिकारी व सदस्य असलेले सर्व विद्यार्थी उपस्थित होते. यावेळी इतिहास विभागप्रमुख डॉ.एस.जी.बेंजलवार यांनी मंदिराचा इतिहास सांगितला. त्याचबरोबर मंदिर स्थापत्य शैली, मंदिराच्या आतील व बह्यांगावरील शिल्पकलेची माहिती विद्यार्थ्यांना दिली. मंदिराच्या बाह्यांगावर असलेल्या सुरसुंदरीच्या मूर्ती या मंदिराचे वैशिष्ट्ये होय. विद्यार्थ्यांच्या मनातील अनेक प्रश्नांची ऐतिहासिक संदर्भाने चर्चाही यावेळी झाली. ११व्या शतकातील कल्याणी येथील चालुक्य सत्तेच्या अधिपत्याखाली असलेल्या या प्रदेशात हेमाडपंथी शैलीची अनेक मंदिरे बांधली गेली. ही मंदिरे चालुक्यकालीन राजकीय, सामाजिक-धार्मिक व आर्थिक परिस्थिती समजावून घेण्यासाठी आजही महत्वाची आहेत. स्थानिक इतिहास समजावून घेण्याच्या दृष्टीने मंदिराचा अभ्यास महत्वाचा आहे.

निलकंठेश्वर मंदिराजवळ असलेले आर्य समाज मंदिर हेही ऐतिहासिकदृष्ट्या महत्वाचे असलेले स्थळ होय. हैद्राबाद मुक्ती संग्रामात निजामविरोधी जागरूकता निर्माण करावयाचे काम सर्वप्रथम आर्य समाजानेच केले. निलंगा येथील आर्य सामाजी कार्यकर्त्यांनी आर्य समाज मंदिर निर्माण केले होते. हे मंदिर १९३५ मध्ये निजामाच्या रझाकार संघटनेने पायदळी तुडवून तेथील नासधूस केली होती. त्याविरोधात कायदेशीर लढा स्वातंत्र्य सेनानी शेषराव वाघमारे यांनी दिला व हे मंदिर निजामाकडून पुन्हा बांधून घेतले. अश्या प्रकारे निजामविरोधी कायदेशीररित्या लढण्याची परंपरा निलंगा आर्य समाजाने निर्माण केली. हा इतिहास प्रत्यक्ष आर्य समाज मंदिर पाहून विद्यार्थ्यांनी समजावून घेतला. यावेळी लोकप्रशासन विभागप्रमुख डॉ.व्ही.पी.सांडूर उपस्थित होते.

विभाग प्रमुख,
इतिहास विभाग.

प्राचार्य

➤ Copy to IQAC

Report of study tour in marathi given by Dr. S. G. Benjalwar, mentioning the place where visited

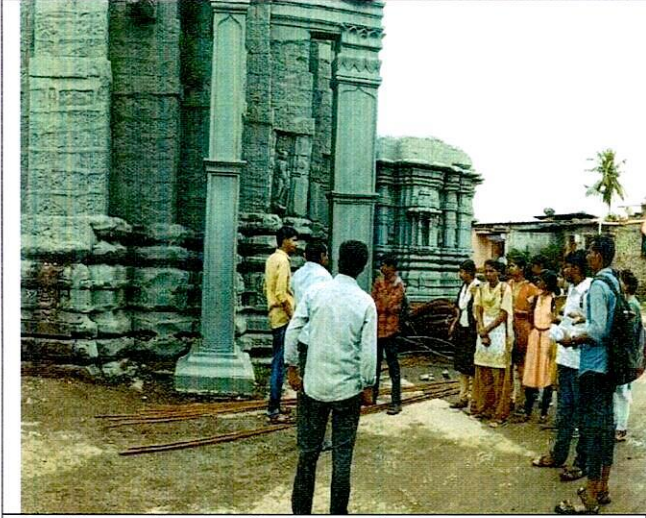
स्थानिक ऐतिहासिक स्थळांची अभ्यास सहल - क्षणचित्रे

निलकंठेश्वर मंदिराची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी समजावून सांगताना डॉ.एस.जी.बेंजलवार

निलकंठेश्वर मंदिराची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी समजावून सांगताना डॉ.एस.जी.बेंजलवार

निलकंठेश्वर मंदिराची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी समजावून सांगताना डॉ.एस.जी.बेंजलवार

निलकंठेश्वर मंदिराची हेमाडपंथी शैली समजावून सांगताना डॉ.एस.जी.बेंजलवार.

Dr. S. G. Benjalwar & students while observing temple.

Maharashtra Mahavidyalaya, Nilanga
Internal Quality Assurance Cell

Activity Attendance

Time :- 10:30 AM

Date :- 31/8/2019

Title of the Activity :- Study Tour

Name of the Speaker :- Dr. S. S. Benjalwar

Name of the Committee Coordinator :

Name of the Committee : National ~~Service~~ ^{History Dept} ~~Scheme~~

Male / Female :- _____

Sr. No.	Name of the Student	Class	Sign
1	Bhuteempalle Dnyaneshwar Mohan	B.com.Ty.	
2	Bhoybar Dharamraj Karmakar	B.com.Ty	
3	Shaukh ARIF Ajim	B.com.Ty	
4	Gurale Yashvant Bhagvat	B.com.Ty	
5	Patil Vishwajit Pandhavi	B.com.Ty	
6	Theatmothe Vitthal Ramkishan	B.com.Ty	
7	Saste Anurag Sonerao	B.com.Ty	
8	Badge Datta Bhagwat	B.com.Ty	
9	More Pritesh Raju	B.com.Ty	
10	Paware Amol Anil	-11-	
11	Sureyadarshi Ajinkya Pradip	B.com.Ty	
12	Swami Mahesh. Atamaling	B.com.Ty	
12	Destogie Jakie Sulyal	B.com.Ty	
14	Khat Dnyaneshwar Jishan	-11-	

DGM/IQAC/Notice/-1

Programme Officer
 National Service Scheme
 Maharashtra Mahavidyalaya, Nilanga